



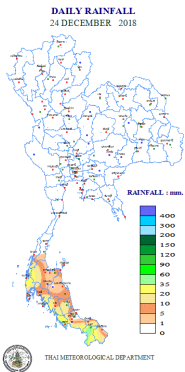
รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 25 ธันวาคม 2561

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศ 24 ชั่วโมง

ประเทศไทยตอนบนอุณหภูมิจะลดลง 1-3 องศาเซลเซียส โดยบริเวณภาคเหนือมีอากาศเย็นถึงหนาว บริเวณยอดดอยอาจมีน้ำค้างแข็งบางพื้นที่ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกมีอากาศเย็น ขอให้ประชาชนบริเวณดังกล่าวดูแลรักษาสุขภาพเนื่องจากสภาวะอากาศที่หนาวเย็น และระมัดระวังในการสัญจรผ่านบริเวณที่มีหมอกไว้ด้วย สำหรับภาคใต้มีฝนตกหนักบางแห่งในระยะนี้

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 24 ธ.ค. 61 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 25 ธ.ค. 61



ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	ต.ทุ่งปี่ อ.แม่วาง	เชียงใหม่	40.0	ฝนตกหนัก
2.	ที่ว่าการอำเภอเจาะไอร้อง	นราธิวาส	37.0	ฝนตกหนัก
3.	ต.บ้านนา อ.ศรีนครินทร์	พัทลุง	28.0	ฝนตกปานกลาง
4.	ต.คลองขนาน อ.เหนือคลอง	กระบี่	22.0	ฝนตกปานกลาง
5.	ต.คูจาน อ.คำชะโนด	ยโสธร	20.0	ฝนตกปานกลาง

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

2. สถานการณ์น้ำ

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 58,407 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 34,478 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (63,165 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 83) น้อยกว่าปี 2560 จำนวน 4,758 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 24.38 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 119.09 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 17,682 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 54,901 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 31,359 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (58,718 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 83) น้อยกว่าปี 2560 จำนวน 3,817 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 14.04 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 105.36 ล้าน บ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 16,047 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	18,139	73	11,394	63	75	1,001	673	67	574	63	83	25,825	18,812	73	11,968	64	7,035
ตอน.	12	8,368	4,516	54	2,866	43	218	1,998	1,178	59	1,028	56	230	10,367	5,694	55	3,894	46	4,672
กลาง	3	1,419	697	49	637	49	22	369	216	59	192	55	25	1,788	913	51	829	51	875
ตะวันตก	2	26,605	23,544	88	10,267	77	7	142	124	87	115	93	9	26,747	23,668	88	10,382	77	3,079
ตะวันออก	6	1,515	1,266	84	1,167	82	51	963	786	87	734	80	57	2,478	2,052	83	1,901	82	426
ใต้	4	8,194	6,738	83	5,028	78	39	668	529	79	477	74	43	8,863	7,267	82	5,505	77	1,595
รวม	35	70,926	54,901	77	31,359	66	412	5,142	3,506	68	3,119	65	447	76,068	58,407	77	34,478	66	17,682

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 17,977 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 72 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 11,281 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 1.61 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 59.58 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 6,894 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	9,185	68	5,385	56	0.00	0.86	25.00	23.00	4,277
สิริกิติ์	7,536	79	4,686	70	1.27	3.45	26.21	25.90	1,974
ภูมิพล+สิริกิติ์	16,721	73	10,071	62	1.27	4.31	51.21	48.90	6,252
แควน้อยฯ	673	72	630	70	0.34	0.38	4.01	2.16	267
ป่าสักชลสิทธิ์	584	61	581	61	0.00	0.00	4.36	4.38	376
รวมทั้งหมด	17,977	72	11,281	62	1.61	4.69	59.58	55.44	6,894

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯทับเสลา (26%) อ่างฯกระเสียว (24%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 12 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯแม่จัดสมบูรณ์ชล (101%) อ่างฯกัวลม (92%) อ่างฯกัวคองหมา (111%) อ่างฯศรีนครินทร์ (92%) อ่างฯวชิราลงกรณ (82%) อ่างฯขุนด่านปราการชล (85%) อ่างฯหนองปลาไหล (93%) อ่างฯประแสร์ (81%) อ่างฯนฤปดินทรจินดา (91%) อ่างฯแก่งกระจาน (87%) อ่างฯปรางบุรี (90%) อ่างฯรัชชประภา (84%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิ ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำบางปะกง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย แม่น้ำท่าตะเภา ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำตาปี ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 382 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 388 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.33 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 7.87 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 80 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.62 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.66 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.64 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.64 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 123 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 132 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 101 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 21 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 2 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 35 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 35 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 65 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 65 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลา) 7 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 36 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 146 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 153 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 10 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 50 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 60 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 16 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 93 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 90 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)	เกณฑ์	หมายเหตุ
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.18 ข้อมูล ณ 25 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนายนทบุรี จ.นนทบุรี	0.17 ข้อมูล ณ 25 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนักรมชลประทานสามเสน กทม.	0.20 ข้อมูล ณ 25 ธ.ค. 61 (08.00 น.)	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

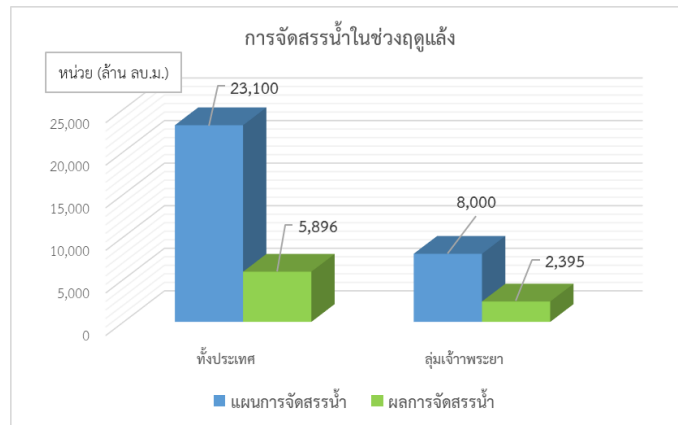
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2561/2562

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้งปี 2561/2562 (วันที่ 1 พ.ย.61 ถึง 30 เม.ย.62) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,570 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศจำนวน 23,100 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 5,896 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 26 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา วันนี้ใช้น้ำไป 60 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 2,395 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 30 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2561/62 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.62)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,404	6,440	13,953	303	23,100	5,896	26
ลุ่มเจ้าพระยา	1,140	1,450	5,410	-	8,000	2,395	30



4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62

ทั่วประเทศ จำนวน 16.08 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 11.21 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 4.87 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 8.74 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.18 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2561/62 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธันวาคม 2561)

ทั่วประเทศ จำนวน 5.36 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.74 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.62 ล้านไร่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 4.32 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.09 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.23 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2561/62			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2561/62		
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด
ทั่วประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	8.03	2.43	10.46	3.79	0.18	3.97
	นอกเขตชลประทาน	3.18	2.44	5.62	0.96	0.43	1.39
	รวม	11.21	4.87	16.08	4.74	0.62	5.36
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	5.30	0.77	6.07	3.24	0.07	3.31
	นอกเขตชลประทาน	1.88	0.79	2.67	0.85	0.16	1.01
	รวม	7.18	1.56	8.74	4.09	0.23	4.32

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

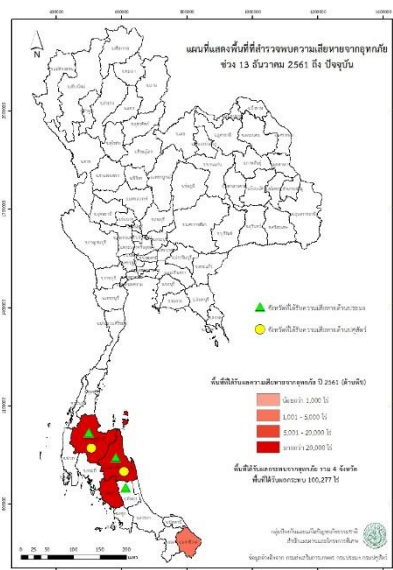
เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 115 เครื่อง ในพื้นที่ 24 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 58 เครื่อง ในพื้นที่ 15 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่(1) อุตรดิตถ์(2) พิจิตร(1) ลำปาง(5) นครราชสีมา(3) ยโสธร(2) นครพนม(2) นครนายก(3) ชลบุรี(2) ปราจีนบุรี(18) ฉะเชิงเทรา(4) จันทบุรี(1) กาญจนบุรี(8) ระยอง(1) เพชรบุรี(5)
- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 10 เครื่อง ในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ เชียงราย(1) สุโขทัย(6) นครสวรรค์(3)
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 47 เครื่อง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร(1) นครราชสีมา(12) บุรีรัมย์(2) นนทบุรี(3) ปทุมธานี(14) ชัยนาท(9) นครศรีธรรมราช(6)

6. ผลกระทบด้านการเกษตร

6.1 อุทกภัย

1) ช่วงภัย 7 พฤศจิกายน 2561 – ปัจจุบัน จำนวน 7 จังหวัด



ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 24 ธันวาคม 2561

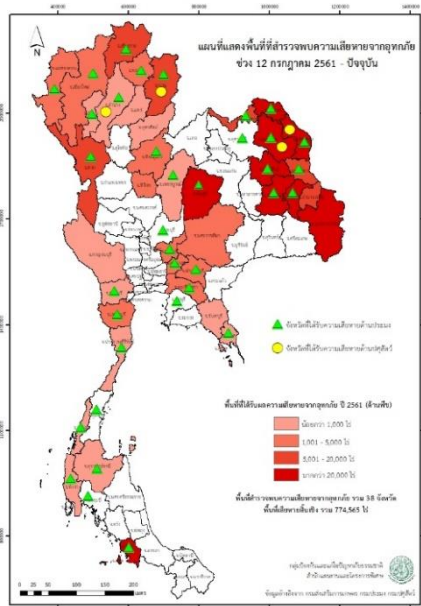
สถานการณ์อุทกภัย ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พัทลุง ตรัง นราธิวาส และปัตตานี มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

- ด้านพืช 4 จังหวัด เกษตรกร 93,763 ราย พื้นที่ 100,277 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 32,204 ไร่ พืชไร่ 2,830 ไร่ พืชสวนและอื่น ๆ 65,243 ไร่
- ด้านประมง 5 จังหวัด เกษตรกร 9,812 ราย พื้นที่ 15,337 ไร่ บ่อปลา 17,031 บ่อ กระชัง 1,950 ตร.ม.
- ด้านปศุสัตว์ 5 จังหวัด เกษตรกร 42,790 ราย สัตว์ที่ได้รับผลกระทบ 2,253,284 ตัว แบ่งเป็น โค-กระบือ 79,100 ตัว สุกร 90,515 ตัว แพะ-แกะ 11,253 ตัว และสัตว์ปีก 2,072,416 ตัว แปลงหญ้า 3,264 ไร่

การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

- อพยพสัตว์ จำนวน 337,609 ตัว (จุดอพยพสัตว์ 54 จุด)
- เสพียงสัตว์ จำนวน 269,200 กิโลกรัม
- ดูแลสุขภาพสัตว์ จำนวน 1,042 ตัว
- ถูดยังชีพ จำนวน 1,364 ถู

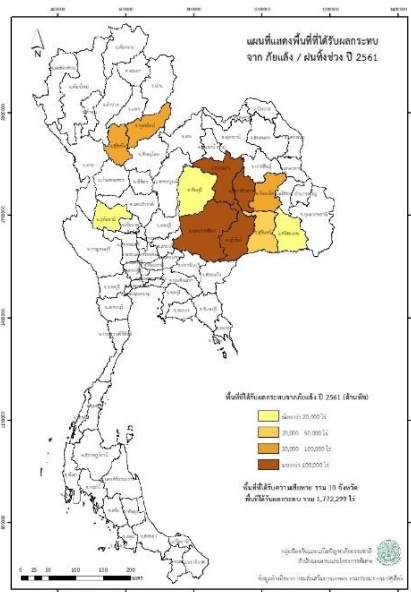
2) ช่วงภัย 12 กรกฎาคม 2561 – ปัจจุบัน จำนวน 44 จังหวัด



ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 24 ธันวาคม 2561

- **ด้านพืช** 38 จังหวัด สํารวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 109,316 ราย พื้นที่ 774,565 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 642,186 ไร่ พืชไร่ 123,314 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 9,065 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 872.80 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว 798.53 ล้านบาท**
- **ด้านประมง** 36 จังหวัด สํารวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 9,712 ราย พื้นที่ 8,686 ไร่ กระชัง 743 ตร.ม. คิดเป็นวงเงิน 42.86 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว 42.83 ล้านบาท**
- **ด้านปศุสัตว์** 13 จังหวัด สํารวจพบความเสียหาย 6 จังหวัด (ไม่พบความเสียหาย 7 จังหวัด) เกษตรกร 1,166 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 51,652 ตัว แปลงหญ้า 234 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 2.57 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

6.2 ฝนทิ้งช่วง ช่วงภัย 1 กรกฎาคม 2561 – ปัจจุบัน



ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร
ข้อมูล ณ วันที่ 24 ธันวาคม 2561

สถานการณ์ฝนทิ้งช่วง ในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี อุดรดิตถ์ สุโขทัย ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

- **ด้านพืช** 10 จังหวัด สํารวจพบความเสียหายแล้ว 10 จังหวัด เกษตรกร 150,111 ราย พื้นที่ 1,772,299 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,697,763 ไร่ พืชไร่ 74,480 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 56 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 1,975 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ธ.ค. 61)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. แมลงบัว 3. โรคไหม้ข้าว 4. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี สุโขทัย และนครสวรรค์) จำนวน 72,098 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 90 ไร่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ ระยอง และตาก) จำนวน 3,216 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มหาสารคาม และตาก) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำการประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยไฟ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้งและศัตรูข้าวอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด - ผลผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อรา บิวเวอร์เรีย ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการ ป้องกันและกำจัดโรคไหม้ข้าวในพื้นที่ที่มีการระบาด - แนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่ใช้บิวเวอร์เรียเพื่อควบคุม เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- แนะนำให้เกษตรกรไม่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราสูงมากเกินไป และในแปลงที่มีการระบาดของแมลงแนะนำให้ใช้สารเคมีพ่นลงบนต้นข้าว เช่น Phenazine-5-Oxide โดยผสมน้ำแล้วพ่นในระยะที่ต้นข้าวแตกกอเต็มที่
อ้อย	1. แมลงนูนหลวง 2. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 75 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชลบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาด และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง - แนะนำให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวงและดักแด้ และใช้เชื้อราชีวเวเรียควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินที่มีความชื้น - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราชีวเวอร์เรียร่วมกับเชื้อราเมตาไรเซียมในการป้องกันกำจัดหนอนกออ้อยในพื้นที่ที่พบการระบาด พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ข้าวโพด	1. หนอนเจาะลำต้นหรือหนอนเจาะฝัก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 30 ไร่ การระบาดลดลง 8 ไร่	- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนผ่านเว็บไซต์ และแจ้งเตือนในพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง - แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานในการปลูกในฤดูต่อไป พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
มันสำปะหลัง	1. โรคโคนเน่าหัวเน่า 2. แมลงนูนหลวง 3. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 4. โรคใบไหม้	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 119 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 620 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี จันทบุรี มุกดาหาร และตาก) จำนวน 335 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 7 ไร่ การระบาดคงที่	- รมรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสาน - ผลิตขยายแตนเบียน Anagyrus lopezi แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่โดยเตรียมการผลิตเพื่อปล่อย 1,754 จุด จุดละ 3 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2562 - แนะนำให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 5 เดือน บริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร ไปเผาทั้งทำลาย และหว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ช่อดอก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้สารเคมีฟอสฟิธิล อลูมิเนียม และสำรวจติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในช่วงฝนชุกควรตรวจแปลงทุกวัน - แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้ รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - สำรวจติดตามการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ซึ่งเมื่อพบต้นที่แสดงอาการได้เก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจในห้องปฏิบัติการกรมวิชาการเกษตร พร้อมทั้งดำเนินการทำลายต้นที่แสดงอาการอื่นๆ ที่จากแปลงปลูก - สำนักงานเกษตรจังหวัด 54 จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จัดทำแผนการอบรมและการสำรวจการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังครอบคลุมพื้นที่ปลูกทั่วประเทศ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ภูเก็ต และระยอง) จำนวน 16 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรชูปหน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯ และรณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกร เฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกุหลาบ 4. หนอนปลอกเล็ก 5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กรุงเทพฯ ระยอง และสงขลา) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 966 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และชุมพร) จำนวน 41 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 559 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กระบี่) จำนวน 45 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน - ปลอยแตนเบียนหนอนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) ในพื้นที่ระบาด - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนปาล์มให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ - ผลิตและขยายเชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อนำมาใช้ควบคุมดั้วแรด และดั้วกุหลาบ - ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของลำต้นเน่า และปรับพื้นที่ในแปลงให้มีการระบายน้ำที่ดี - ใช้กาดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับดั้วแรด
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง 3. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครพนม สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ปัตตานี) จำนวน 1,159 ไร่ การระบาดลดลง 831 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 2 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่การระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดโรคที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา โดยชุดคู่มือบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา - แนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรค - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มานำมาผสมกับปุ๋ยหมักใช้ในสวนยางพารา - ใช้สารเคมีเมตาแลคซิล จะสามารถป้องกันและกำจัดโรคเส้นดำได้
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด 4. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด จำนวน 5,262 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด จำนวน 61,086 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด จำนวน 9,640 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของศัตรูมะพร้าว - ใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate ผสมกับน้ำ) พ่นในมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวทำน้ำตาล ซึ่งใช้สารเคมีฟลูเบนไดเอไมด์ 20% - ปลอยแตนเบียนหนอนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) แตนเบียนไซทริโคแกรมมา (<i>Trichogramma</i> spp.) และแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispinarum</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) ทำลายไข่และตัวอ่อนดั้วแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กาดักไฟโรโมนล่อดั้วแรดมะพร้าวในระยะเต็มวัย - ควบคุมดั้วงวงมะพร้าวโดยใช้เหล็กยาวปลายเป็นตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนออกมาทำลายทิ้ง และใช้สารทาร์ ซึ่งเป็นส่วนผสมของน้ำมันเครื่อง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ทุเรียน	1. โรครากเน่าโคนเน่า 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. หนอนเจาะลำต้น 4. เพลี้ยไฟ 5. โรคราใบติด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด และ ระนอง) จำนวน 10,922 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3,010 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 26 ไร่	1 ลิตร ผสมกับผงกำมะถัน 100 กรัม คนให้เข้ากัน ทาบริเวณรอยแผลที่เกิดจากการตัดทางใบ หรือรอย ตัดจั่นมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาล รอยแตกที่โคนลำต้น เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยของด้วงงวงจะเข้าวางไข่ - ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาด เพื่อให้ เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาด จัดทำข่าวเตือนการ ระบาด ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการ ป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่มี การระบาด โดยให้ชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อรา ไตรโคเดอร์มา - แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่าง สม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการ ทำลายของหนอน เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจร การระบาด หรือใช้ดาข่ายดักฟันหลวมๆ รอบต้นเพื่อ ดักจับตัวเต็มวัย มาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาด รุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูด และกำจัด แหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรง จนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งสะสมการระบาดและทำความเสียหายต่อ ทุเรียนต้นอื่นๆ - แนะนำเกษตรกรตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลาย ไปเผาทิ้ง สำหรับต้นที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด 10 % เอสแอล หรือ คาร์โบซันแฟน 20% พ่นให้ทั่วทั้งต้น
เงาะ	1. โรคใบจุดสาหร่าย 2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่ ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 1 ไร่	- แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงเงาะอย่าง สม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้ โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม - แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% ดับบลิวพี ฉีดพ่นให้ทั่วต้น หรือใช้พ่นป้องกันเป็น ระยะๆ - แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาพ่น บริเวณที่เป็นโรค และหมั่นสำรวจแปลงและกำจัด วัชพืชในแปลงปลูกลงไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก อย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความชื้นสะสม ไม่ให้มี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค
ลองกอง	1. หนอนซอนเปลือก	ไม่พบการระบาดในสัปดาห์นี้ การระบาดลดลง 400 ไร่	- แนะนำให้เกษตรกรโดยใช้เชื้อบีที ผสมกับน้ำ พ่นให้ทั่ว ลำต้นที่พบการเข้าทำลายของหนอนซอนเปลือก และ ให้ทำการพ่นประมาณ 2 - 3 ครั้ง ห่างกันประมาณ 5 วัน ในตอนเย็น

หมายเหตุ พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

8.1 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 1 ม.ค. - 24 ธ.ค. 61)

1) สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 24 ธันวาคม 2561 มีรายงานจังหวัดที่ไม่พบโรคพิษสุนัข บ้า 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตราด นครนายก บึงกาฬ สกลนคร หนองบัวลำภู เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นครปฐม ชุมพร พังงา ภูเก็ต และนราธิวาส พบโรคทั้งหมด 54 จังหวัด 320 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 32 จุด ในพื้นที่ 20 จังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา ยโสธร สุรินทร์ อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เชียงราย กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุ ราษฎร์ธานี สงขลา และสตูล

2) ดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม.รอบจุดเกิดโรคได้ 21,702 ตัว เร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมันได้ 1,705 ตัว

8.2 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 1 – 7 ธ.ค. 61) พบทั้งหมด 4 ครั้ง ในสุนัข 4 ครั้ง เกิดในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ เชียงราย และพิจิตร

8.3 โรคปากและเท้าเปื่อย (ช่วงวันที่ 1 – 7 ธ.ค. 61) พบการระบาด 9 ครั้ง ในโคนม 2 ครั้ง ในพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด เชียงใหม่ และลพบุรี และเกิดโรคในโคเนื้อ 6 ครั้ง ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประจวบคีรีขันธ์ และสงขลา

8.4 โรคระบาดสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่น (ช่วงวันที่ 1 – 7 ธ.ค. 61) ไม่มีรายงานในสัปดาห์นี้

8.5 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 1 – 7 ธ.ค. 61) พบการระบาด 5 โรค ใน 8 ประเทศ ดังนี้

- 1) โรคคหิวาต์สุกร ในหมูป่า 1 ครั้ง ที่ประเทศรัสเซีย
- 2) โรคเวสต์ไนล์ ในม้า 1 ครั้ง ที่ประเทศตูนิเซีย
- 3) โรคเค เอช วี ในปลาคาร์พ 1 ครั้ง ที่ประเทศอิตาลี
- 4) โรคไขหวัดนก ในนก 1 ครั้ง ที่ประเทศอิหร่าน
- 5) โรคคหิวาต์แอฟริกันในสุกร 11 ครั้ง
 - ประเทศเบลเยียม 1 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า
 - ประเทศจีน 2 ครั้ง เกิดโรคในสุกร
 - ประเทศฮังการี 4 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า
 - ประเทศโรมาเนีย 2 ครั้ง เกิดโรคในหมูป่า
 - ประเทศยูเครน 2 ครั้ง เกิดโรคในสุกร